

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/61/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517010131
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3517010131.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému A. P. a spol., pre zločin vydieračského únosu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 186 ods.1 Tr.zák., prejednal na verejnom zasadnutí dňa 28. júna 2018 odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 5. februára 2018, sp. zn. 1T/71/2017 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods.1 písm.e), ods.2 Tr.por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok vo výrokoch o trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonu u obidvoch obžalovaných.

Podľa § 322 ods.3 Tr.por. sa

Obžalovaní:

1) A. P. - nar. XX.XX.XXXX v L., trvale bytom Q. pod Q., J.M. W. č. XX/XX

2) D. N. - nar. XX.XX.XXXX v L., trvale bytom Q. pod Q., W. rad XXX/XX, prechodne bytom Q. pod Q., R. C. XX

o d s u d z u j ú :

Obžalovaný A. P.

Podľa § 186 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 /tri/ roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienične o d k l a d á.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému u r č u j e skúšobnú dobu vo výmere 5 / päť/ rokov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného zákona súd obžalovanému ukladá povinnosť v skúšobnej dobe sa podrobiť v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom, programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Obžalovaný D. N.

Podľa § 186 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 /tri/ roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienične o d k l a d á.

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd obžalovanému u r č u j e skúšobnú dobu vo výmere 5 / päť/ rokov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného zákona súd obžalovanému ukladá povinnosť v skúšobnej dobe sa podrobiť v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom, programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 5. februára 2018, sp. zn. 1T/71/2017, boli obžalovaní A. P. a D. N. uznaní za vinných a to každý z nich zo zločinu vydieračského únosu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 186 ods.1 Tr.zák. na tom skutkovom základe, že dňa 27.10.2016 v čase asi o 15.18 hod. zaparkovali motorové vozidlo Fiat Marea Combi, bielej farby, pred rodinným domom nachádzajúcim sa na W. ulici č. XX/XXX v Q. pod Q., kde býva poškodený Q. U., ktorý po predchádzajúcej telefonickej komunikácii vyšiel za obžalovanými pred tento rodinný dom, následne ho obaja obžalovaní spoločne na ulici pred uvedeným rodinným domom udreli presne nezistený krát otvorenými dlaňami do hlavy, počas čoho sa ho pýtali, kde majú peniaze, pričom poškodený si rukami kryl hlavu a hovoril obžalovaným, že peniaze nemá, na čo ho obžalovaný sotili na zem a obžalovaný D. N. povedal poškodenému, že pôjde s nimi na políciu, čo poškodený odmietol, na čo obaja obžalovaní spoločne chytili poškodeného za ruky a nohy a naložili ho proti jeho vôli na zadné sedadlá vyššie uvedeného motorového vozidla, čomu sa poškodený neúspešne bránil, následne obžalovaný D. N. uzamkol zadné dvere vozidla, obaja obžalovaní nasadli do tohto vozidla a potom s uvedeným vozidlom odišli preč od rodinného domu, kde poškodený býva, poškodeného viezli v Q. pod Q. po uliciach W., F., Q., L. a Q. smerom na vrch Q. pri Q. pod Q., pričom počas cesty obaja obžalovaní od poškodeného požadovali pod hrozbou „nakladačky“ finančnú hotovosť, a to vo výške minimálne 200,- Eur a na prvom odpočívadle, nachádzajúcom sa na ľavej strane cesty v smere výstupu na vrch Bradlo obžalovaní zastavili motorové vozidlo, z ktorého obaja obžalovaní vystúpili a poškodeného z vozidla vytiahli von, kde ho zhodili na zem a opätovne ho obaja obžalovaní opakovane udierali otvorenými dlaňami do oblasti hlavy a kopli ho tiež do ľavého predkolenia, pričom poškodený sa na zemi schúlil a rukami si kryl tvár a obaja obžalovaní mu zdôrazňovali, že im má dať peniaze práve dňa 27.10.2016, lebo na druhý deň dostane bitku, načo poškodený zo strachu uviedol, že peniaze zoženie, po čom s dovolením obžalovaných sa pokúšal dovolať svojmu nadriadenému v práci o 15.37 hod. a telefonoval svojej priateľke L. B. o 15.44 hod., či mu požičajú peniaze, avšak peniaze sa mu zohnať nepodarilo, pričom obžalovaní dovezli poškodeného do miesta jeho trvalého pobytu na ul. J.M. W. č. XX/XXX v Q. pod Q., kde ho vyložili dňa 27.10.2016 v čase asi o 15.50 hod., pričom aj počas cesty späť mu opakovali, že im má peniaze odovzdať do nasledujúceho dňa, t.j. do 28.10.2016, inak dostane bitku.

Za tento zločin boli odsúdení nasledovne:

Obžalovaný A. P. podľa § 186 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, výkon ktorého obžalovanému okresný súd podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienenečne odložil a podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona určil obžalovanému skúšobnú dobu vo výmere 3 roky s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného zákona tiež obžalovanému uložil povinnosť v skúšobnej dobe sa podrobiť v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom, programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Obžalovaný D. N. podľa § 186 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, výkon ktorého obžalovanému okresný súd podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienenečne odložil a podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona obžalovanému určil skúšobnú dobu vo výmere 3 roky s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného zákona tiež obžalovanému uložil povinnosť v skúšobnej dobe sa podrobiť v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom, programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej lehote včas podaným odvolaním napadol prokurátor v neprospech obžalovaných A. P. a D. N. pre nesprávnosť výrokov o uložených trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonu. Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania poukazoval na to, že k mimoriadnemu zníženiu trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. by mal

súd pristúpiť len za existencie takých okolností, resp. pomerov, ktoré sa u trestných činov, resp. ich páchatel'ov bežne nevyskytujú a ktoré je možné vyhodnotiť v prospech páchatel'ov, pričom práve táto ich výnimočnosť alebo neštandardnosť objektívne spôsobuje, že trest ukladaný v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby by bol pre páchatel'a neprimerane prísny a na dosiahnutie účelu trestu by postačoval aj trest kratšieho trvania. Pri rešpektovaní zásady adekvátnosti trestu s prihliadnutím na povahu a závažnosť činu a osobnosť páchatel'a preto trestný zákon priznáva súdu na túto situáciu reagovať možnosťou zníženia trestu mimo hraníc zákonnej trestnej sadzby. Podľa prokurátora je pritom dôležité, aby uplatnenie moderačného práva súd vždy argumentačne odôvodnil takým spôsobom, aby nevznikli žiadne pochybnosti o oprávnenosti použitia tohto ustanovenia, k čomu však v posudzovanej veci nedošlo. I keď možno dospieť k záveru, že prejednávaná trestná vec je špecifická prvkom viktimity zo strany poškodeného, ktorú ten i sám na hlavnom pojednávaní uznal, nie je možné túto skutočnosť absolutizovať a opomíňať ďalšie okolnosti prípadu relevantné pre rozhodovanie o uložení vhodného a zároveň zákonného trestu. I keď okresný súd formálne pri ukladaní trestu obžalovaným nevybočil z medzí stanovených zákonodarcom (pri aplikácii inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v súlade s § 39 ods.3 písm.d) Tr.zák.), zníženie trestu v prípade pôvodnej trestnej sadzby 7 až 12 rokov na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, navyše s podmieňačným odkladom jeho výkonu a skúšobnou dobou vo výmere iba 3 roky s probačným dohľadom sa v predmetnej trestnej veci javí ako zjavne neprimerané. Nie je možné stotožniť sa s priznaním poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm.j) Tr.zák. obom obžalovaným a to s poukazom na u každého z nich evidované spáchané dopravné priestupky a rovnako okresný súd postupoval nesprávne, keď každému z obžalovaných pričítal i poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm.n) Tr.zák., keďže samotné priznanie obžalovaného nemôže byť aj poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm.n) Tr.zák. Správne je iba priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm.l) Tr.zák. a to v dôsledku vyhlásenia obžalovaných o vine na hlavnom pojednávaní a v danej veci teda nejde o výraznejšiu povahu poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi okolnosťami v pomere 3:0 ako to okresný súd nesprávne vyhodnotil, ale iba v pomere 1:0. Prvok viktimity priznaný poškodeným na hlavnom pojednávaní je potom v podstate jedinou okolnosťou, ktorá môže odôvodňovať použitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu. Pomery obžalovaných však naopak nie je možné hodnotiť ako také, ktoré by odôvodňovali ich miernejší postih. Majú jedno, resp. dve deti, obaja sú ženatí a teda ich potomkovia nie sú odkázaní výlučne na ich výchovu a starostlivosť. Osobné pomery, rodinné pomery ani zdravotný stav obžalovaných teda nevykazujú žiadne výnimočné okolnosti odôvodňujúce aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti možno dospieť k záveru, že podmieňačný odklad výkonu trestu odňatia slobody, hoci aj s probačným dohľadom, je v danom prípade neadekvátny a neprimeraný. Závažnosť trestného činu totiž zvyšuje aj skutočnosť, že hrozby obžalovaných boli sprevádzané aj údermi poškodeného do hlavy, ten bol tiež kopnutý do ľavého predkolenia a závažnosť trestného činu zvyšuje aj skutočnosť, že bol spáchaný vo forme spolupáchatel'stva. Vzhľadom na uvedené dôvody navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výrokoch o trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonu u oboch obžalovaných a aby v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že každému z obžalovaných podľa § 186 ods.1, § 36 písm.l), § 38 ods.3 Tr.zák. uloží nepodmieňačný trest odňatia slobody pri dolnej hranici upravenej trestnej sadzby a to vždy so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný D. N. prostredníctvom svojho obhajcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora a obidvaja obžalovaní na verejnom zasadnutí krajského súdu sami i prostredníctvom obhajkyne poukázali na zákonný a správny rozsudok súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch, teda aj vo výrokoch o uložených trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonu u každého z nich, keď pritom správne aplikoval aj mimoriadne zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1, 3 písm.d) Tr.zák. tiež u každého z nich a vzhľadom aj k okolnosti, že obaja sú živiteľmi rodín, otcovia maloletých detí, keď pritom manželky poberajú iba minimálnu mzdu a prípadný nepodmieňačný trest odňatia slobody by postihol aj ich rodiny a napokon i vzhľadom na vyjadrenie poškodeného, ktorý sám uznal podiel viny na prejednávanej trestnej činnosti, navrhli odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr.por. zamietnuť.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na podklade podaného odvolania, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 6. júna 2018, na verejnom zasadnutí dňa 28. júna 2018 postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť prokurátorom v neprospech obžalovaných napadnutých výrokov rozsudku o trestoch odňatia slobody a o spôsobe ich výkonu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie prokurátora je čiastočne dôvodné a z dôvodu tejto čiastočnej akceptácie odvolania

prokurátora je potrebné zrušiť výroky o trestoch, pretože obžalovaným boli uložené neprimerane mierne tresty a uložiť obžalovaným prísnejšie tresty v porovnaní s tými, ktoré im uložil súd prvého stupňa.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania obžalovaných A. P. a D. N. a to u každého z nich ako zločinu vydieračského únosu spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 186 ods.1 Tr.zák., teda výrokov o vine, ktoré neboli a ani nemohli byť napadnuté odvolaním (podľa § 257 ods. 5 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním) a ktorých správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, nepostupoval pri ukladaní trestov obžalovaným A. P. a D. N., pri určení druhu a výmery trestov, ako aj spôsobu ich výkonu v súlade so zákonom.

Pri ukladaní a výmere trestov obžalovaným (zhodne u každého z nich) súd prvého stupňa, pri nezistení žiadnej priťažujúcej okolnosti, prihliadol na tri poľahčujúce okolnosti (§ 36 písm.j), písm.l), písm.n) Tr.zák. - priznali sa k spáchaniu trestného činu, trestný čin úprimne oľutovali, napomáhali pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom a viedli pred spáchaním trestného činu riadny život), pričom bol toho názoru, že vzhľadom na vyhlásenie obžalovaných o priznaní viny zo spáchania žalovaného skutku podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. na hlavnom pojednávaní a na skutočnosť, že sám poškodený priznal podiel svojej viny na spáchaní trestnej činnosti obžalovanými, ktorí sú pritom rodičmi maloletého dieťaťa, resp. maloletých detí a živiteľmi rodiny, je na mieste aplikovať mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. a preto im vymeral - každému z nich - trest odňatia slobody v najnižšej prípustnej výmere, to znamená v trvaní 2 roky, pričom každému z obžalovaných zároveň podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu podmienene odložil a podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona určil obžalovaným skúšobnú dobu vo výmere 3 roky s probačným dohľadom nad ich správaním v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného zákona tiež obžalovaným uložil povinnosť v skúšobnej dobe sa podrobiť v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom, programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v prejednávanom prípade pri zločine vydieračského únosu podľa § 186 ods.1 Tr.zák. je trestná sadzba od 7 až do 12 rokov odňatia slobody. Vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností po úprave základnej trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. hrozil obžalovaným trest odňatia slobody od 7 do 10 rokov a 4 mesiace. Obžalovaným pritom poľahčovalo nielen to, že sa priznali k spáchaniu trestnej činnosti a že trestný čin úprimne oľutovali, ale aj to, že napomáhali pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, ale tiež to, že pred spáchaním zločinu viedli riadny život, teda tri poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm.j/, písm. l/ a písm. n/ Tr. zák., pričom priťažujúce okolnosti zistené neboli. Odvolací súd zaoberajúc sa argumentáciou prokurátora uvádzanou v odvolaní vo vzťahu k mimoriadnemu zníženiu trestu zistil, že aplikácia § 39 ods. 1 Tr. zák. je v prejednávanom prípade zákonná a dôvodná, k čomu súd viedli nasledujúce úvahy a skutočnosti. Je nutné uviesť, že na jednej strane štát chráni svoj záujem na ochrane osobnej slobody a slobodného rozhodovania, a to aj za použitia prísnych sankcií postihujúcich také protiprávne konanie, akého sa dopustili obidvaja obžalovaní, v čom sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Na druhej strane Trestný zákon v základných zásadách ukladania trestov, konkrétne v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák. zakotvuje účel trestu, ktorý má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z uvedeného je zrejmé, že pri ukladaní trestu je nutné prihliadať nielen na generálnu prevenciu, ale aj individuálnu a trest má teda spĺňať nielen represívnu funkciu, ale aj prevýchovnú, pričom tieto majú byť vyvážené. Jedným zo zákonných nástrojov zohľadnenia uvedeného je aj možnosť použitia § 39 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. V prejednávanom prípade sa odvolací súd dôsledne zaoberal vyššie uvedenými skutočnosťami majúcimi vplyv na potrestanie obžalovaných za spáchaný zločin. Vzal pri tom do úvahy najmä to, že obidvaja obžalovaní sa už od počiatku trestného stíhania priznali k spáchaniu protiprávnej činnosti v celom rozsahu, napomáhali tak účinne orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní trestnej činnosti a napokon svoje priznanie, oľutovanie a napomáhanie orgánom činným v trestnom konaní potvrdili aj vyhlásením o vine pred súdom prvého stupňa. Navyše sa poškodenému Q. U. aj na hlavnom pojednávaní ospravedlnili, ten ich ospravedlnenie prijal a tiež aj na hlavnom pojednávaní sám uznal, že

na tom čo sa stalo, má aj on sám svoj podiel viny a nechcel, aby boli obžalovaní potrestaní za niečo čo spravili v afekte a za čo mohol aj on sám, keď pritom obžalovaných aj ich rodiny pozná a považuje ich za „dobrych chlapov.“ U obžalovaných nebola zistená len jedna poľahčujúca okolnosť, ale ako to správne konštatoval okresný súd, boli zistené tri poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák. (aj podľa názoru krajského súdu vzhľadom na všeobecné hodnotenia obžalovaných a ich doterajší život i napriek ich postihnutiam za priestupky v doprave, je možné dospieť k záveru, že doposiaľ viedli riadny život), pričom prirážajúce okolnosti zistené neboli. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. spočívajúca v napomáhaní pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom, ktoré sú určené na objasňovanie trestnej činnosti, teda orgánom činným v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Tr. por.) a súdu (§ 10 ods. 2 Tr. por.), pričom aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., t.j. že páchatel napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti možno priznať aj v prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny (§ 257 Tr. por.). Pri rozhodovaní o výmere trestu odňatia slobody, vzhľadom na vyhlásenie obžalovaných o vine na hlavnom pojednávaní, súd prvého stupňa preto dôvodne aplikoval ustanovenie § 39 ods. 1 Tr.zák. o mimoriadnom znížení trestu. Obžalovaní tým, že pred súdom urobili vyhlásenia o vine, podstatne uľahčili súdu dokazovanie ich trestnej činnosti a podľa názoru odvolacieho súdu takýto postoj obžalovaných je potrebné pri ukladaní trestu zohľadniť práve použitím ustanovenia § 39 ods. 1 Tr.zák. o mimoriadnom znížení trestu. Vyhodnotiť tento postoj obžalovaných iba ako poľahčujúcu okolnosť, spočívajúcu v priznaní páchatel'a, oľutovaní trestného činu, či napomáhaní príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti, by bolo podľa názoru odvolacieho súdu nepostačujúce, pretože ide o pomerne výraznejší postoj ku spáchanej trestnej činnosti. Z hľadiska osôb obžalovaných ide o páchatel'ov, na ktorých sa hľadí, akoby neboli odsúdení. Vo výkone trestu odňatia slobody doposiaľ neboli a možno konštatovať, že nie sú závažnejšie kriminálne narušenia. Preto trest odňatia slobody v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby od 7 rokov do 10 rokov a 4 mesiace, ktorý je zo zákona nepodmienečný, by sa minul prevýchovným účinkom, prevažovala by len represívna stránka trestu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti potom odvolací súd preskúmajúc na podklade odvolania prokurátora uložené tresty súdom prvého stupňa dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je vo vzťahu k použitiu § 39 ods. 1 Tr.zák. o mimoriadnom znížení trestov dôvodné, nakoľko aplikácia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. je u obidvoch obžalovaných zákonná. Na druhej strane tresty odňatia slobody na samej dolnej hranici vo výmere 2 roky s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu 3 roky s probačným dohľadom nad správaním obžalovaných v skúšobnej dobe (tiež uloženou primeranou povinnosťou), vzhľadom na závažnosť trestného činu i osoby obžalovaných, sú neprimerane mierne. Prokurátor dôvodne namietal, že pri posudzovaní prísnosti trestu v zmysle jeho primeranosti súd prvého stupňa svoje závery o možnosti mimoriadneho zníženia trestu vyhodnotil aj v spojitosti s výnimočnými okolnosťami prípadu súvisiacimi s osobnými a rodinnými pomermi obžalovaných, ktorí však napriek tomu, že sú rodičmi jedného, resp. dvoch detí, nie sú jedinými živiťelmi rodín, keďže obaja sú ženatí a preto ich potomkovia nie sú odkázaní výlučne na ich výchovu a starostlivosť. Závažnosť trestného činu je pritom u nich zvýšená i skutočnosťou, že bol spáchaný formou spolupáchatel'stva podľa 20 Tr.zák., keď obidvaja obžalovaní súhlasili s vykonaním činu a aktívne sa podieľali na jeho realizácii. Prvok viktimity priznaný poškodeným Q. U. je potom v podstate jedinou okolnosťou, ktorá môže odôvodňovať použitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu. S poukazom na konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu i s prihliadnutím na povahu a charakter konania každého z obžalovaných, možno dôvodne konštatovať, že uložené tresty odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmiennečným odkladom ich výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 3 roky s probačným dohľadom nad ich správaním v skúšobnej dobe, sú neprimerane mierne, nezodpovedajú zákonným požiadavkám proporcionality trestu - jeho primeranosti a spravodlivosti, ani dostatočne neodradzujú ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov a u ostatných členov spoločnosti neposilňujú pocit právnej istoty a spravodlivosti, preto nemôžu v dostatočnej miere plniť funkcie generálnej a individuálnej prevencie trestu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na podklade odvolania podaného prokurátorom v neprospech obžalovaných, preto odvolací súd v napadnutom rozsudku zrušil u každého z obžalovaných výroky o uložených trestoch odňatia slobody a spôsoboch ich výkonu a sám rozhodol tak, že každému z obžalovaných uložil podľa § 186 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého každému z obžalovaných podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmiennečne odložil a podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona určil

každému z obžalovaných skúšobnú dobu vo výmere 5 rokov s probačným dohľadom nad ich správaním v skúšobnej dobe a zároveň každému z obžalovaných podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. g) Trestného zákona uložil povinnosť v skúšobnej dobe sa podrobiť v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom, programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Z hľadiska osôb obžalovaných ide o páchatel'ov, na ktorých sa hľadí, akoby doposiaľ neboli odsúdení, vo výkone trestu odňatia slobody doposiaľ ani jeden z nich nebol a možno konštatovať, že nie sú závažnejšie kriminálne narušenia. Odvolací súd pritom uvádza, že aj keď sú tresty odňatia slobody uložené pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby a podmiennečne odložené na skúšobnú dobu 5 rokov s probačným dohľadom nad správaním každého z obžalovaných v skúšobnej dobe spolu s uloženou primeranou povinnosťou, predstavujú prakticky najprísnejšie výchovné tresty, ktoré podľa presvedčenia súdu budú mať na každého z obžalovaných dostatočný prevýchovný vplyv, aby si uvedomili závažnosť svojho protispoločenského konania a bude u každého z nich splnený účel trestu tak, ako to má na mysli ustanovenie § 34 Tr. zák., t. j. chrániť spoločnosť pred páchatel'mi trestných činov, zabrániť odsúdeným v ďalšom páchaní trestnej činnosti a vychovať ich k tomu, aby viedli riadny život a tiež výchovne pôsobiť na ostatných členov spoločnosti.

Na podklade uvedených dôvodov krajský súd rozhodol o odvolaní prokurátora proti napadnutému rozsudku vo vzťahu k uloženým trestom odňatia slobody, podaného v neprospech obidvoch obžalovaných, spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.